

FRANCO, HITLER, MUSSOLINI V SKUPNI FRONTI

V BERLINU NOČEJO NIČESAR VEDETI O BODOČEM SESTANKU TREH EVROPSKIH DIKTATORJEV

Trije diktatorji se bodo sestali v kakšnem mestu v severni Italiji — Franco je predlagal konferenco, Mussolini jo je potrdil. — Mussolini je opustil svoje potovanje v Turin.

RIM, Italija, 20. februarja. — Mussolinijev list v Milanu "Il Popolo d'Italia", naznanja, da se bodo v bližnji bodočnosti v kakem mestu v severni Italiji sestali Mussolini, kancler Hitler in general Francisco Franco, da postavijo skupno fronto z ozirom na probleme, ki so narasli iz španske državljanske vojne.

To vest je prineslo več italijanskih listov, med njimi tudi "Corriere della Sera" v Milanu.

Poročila o sestanku voditeljev totalitarnih držav krožijo tudi v diplomatskih krogih. Ti krogi, ki ne morejo dovolj zatrditi velike važnosti tega sestanka, zlasti z ozirom na zmedeni in zapleteni evropski položaj, so mnenja, da se bodo sestali ali v Genovi, ali pa v Milanu in najbrže v Milanu.

Politični krogi zagotavljajo, da je general Franco, na katerega pritiskata Anglija in Francija, da bi ga odvrnil od Italije in Nemčije, sam predlagal to konferenco in Mussolini je takoj potrdil.

Milan bi bil najbolj primeren za generala Francota in Hitlerja, kakor tudi za Mussolinija, kajti nahaja se samo 225 milj od Monakovega in Hitlerju ne bo treba zapustiti nemškega in italijanskega ozemlja. Tudi general Franco bi prav lahko prišel v Milan, ker bi se mogel poslužiti Ala Litorie zračne proge, po kateri vsak dan lete aeroplani iz Barcelone v Genovo, od koder je samo 90 milj do Milana, kateri mesti imata železniško in zračno zvezo.

Ker so to vest najprej prinesli milanski listi, zato je mogoče domnevati, da bo Milan izbran za njihovo konferenco.

Diplomati spravljajo s tem v zvezo tudi dejstvo, da Mussolini včeraj ni šel v Turin, kar je bilo objavljeno že skozi tri tedne. Za diplomate je tudi velike važnosti, ker je tajnik fašistične stranke Achille Starace, ki navadno spremlja Mussolinija na take konference, včeraj odpotoval v Milan, najbrže na kako slavnost.

Glede tega je poročevalec lista "Il Popolo d'Italia" sporočil iz Pariza:

"Poglavitni namen sestanka treh voditeljev bo postaviti skupno fronto z ozirom na mednarodne probleme."

BERLIN, Nemčija, 20. februarja. — Uradni krogi zanikujejo, da bi kaj vedeli o nameravanem sestanku med generalom Francotom, Hitlerjem in Mussolinijem, toda govorice navzlic temu na utihnejo.

LONDON, Anglija, 20. februarja. — Francija in Anglija, ki napenjate vse svoje sile, da bi končali špansko državljansko vojno, delujeta tudi na to, da bi iz Španske odstranili ves vojaški in politični vpliv totalitarne Italije in Nemčije.

Da je v Sredozemlju zelo napet položaj, je razvidno iz naslednjih dejstev:

1. Italija je vpoklicala 150.000 rezervistov in bo to število do spomladi najbrže podvojila.
2. Italija zbira močno armado ob francoski Somaliji in Tuniziji.
3. General Franco še vedno zahteva brezpogojno predajo republikanske vlade.
4. Maršal Pietro Badoglio je nepričakovano odšel v Libijo, ki meji na Tunizijo.

Senator Pittman je grmel proti fašizmu

POGODBA MED SOVJET. UNIJO IN POLJSKO

Rusija bo povečala izvoz bombaža, tobaka, mangana, azbesta in grafitu. — Tudi Poljska bo prodajala Rusiji mnogo več.

MOSKVA, Rusija, 20. feb. — Poljska in Rusija, ki ste bili ob času čehoslovaške krize v septembru na robu diplomatskega preloma, sta dosegli zelo važen sporazum, čegar namen je povečati trgovino med obema državama.

Sporazum je bil dosežen po pogajanjih več tednov in je prva splošna gospodarska pogodba na načelu najbolj prednostne dežele.

Sporazum sestoji iz treh delov:

Trgovski sporazum, določbe glede prevoza in sporazum glede plačevanja.

Rusija bo po novem sporazumu prodajala Poljski mnogo več bombaža, tobaka, mangana, azbesta in grafitu.

Poljska pa bo Rusiji prodajala več premoga, železno rudu, cementa, tekstilne izdelke, tekstilne stroje, usnjate izdelke in umetno svilo.

22. septembra, ko je bila čehoslovaška kriza na vrhuncu, je Moskva ostro posvarila Varšavo, da bo Rusija preključila rusko-poljsko nenapadno pogodbo, ako bi poljska armada napadla Čehoslovaško.

Toda po monakovskem sporazumu, po katerem je bila Čehoslovaška razdeljena, se je o zračni naglo pričelo izpreminjati in 26. novembra je bila objavljena skupna poljsko-ruska izjava, da je nenapadna pogodba zopet podaljšana in da obe državi želita izboljšati medsebojno trgovino.

Nekateri diplomati so iz tega sklepali, da se Poljska polagoma oddaljuje od Nemčije in se približuje Rusiji, toda uradna Poljska je vedno zatrdila, da hoče obdržati ravnovesje med svojo vzhodno in zapadno sosedo.

Ko se je Poljska zopet spoprijateljila z Rusijo, je pokazala, da se je slednjič prepričala, da je za Poljsko najboljše, ako je v prijateljskih odnosih z Rusijo.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

BALKANSKA POGODBA BO PODALJŠANA

BUKAREŠTA, Romunska, 20. februarja. — Od konference balkanske zveze, ki se je danes pričela med Romunsko, Jugoslavijo, Grško in Turčijo, ni pričakovati nikakih senzacionalnih posledic. Balkanska zveza, ki poteče letošnjo pomlad, bo podaljšana.

ZARADI POSTAVNEGA PRAZNIKA "WASHINGTONOVEGA ROJSTNEGA DNE", NE IZIDE JUTRI "GLAS NARODA." PRIHODNJA ŠTEVILKA IZIDE V ČETRTEK, 23. FEB. UPRAVA

GEN. SYROVI BO PRISILJEN ODSTOPITI

Nemčija zahteva odstop generala Syrovjeva. — Syrovi in drugi bodo nevtralizirani.

PRAGA, Čehoslovaška, 20. februarja. — Odstop šefa generalnega štaba čehoslovaške armade generala Ludvika Krejčija je po mnenju diplomatskih krogov prvi korak do izpolnitve nemške zahteve, da je čehoslovaška armada "nevtralizirana."

Vojni minister general Jan Syrov, ki je bil vrhovni poveljnik čehoslovaške armade v krizi v septembru bo na nemško zahtevo najbrže tudi moral iti. Za njim pa bodo "nevtralizirani" vsi visoki državni uradniki, ki so še vedno naklonjeni stari čehoslovaški vladi.

Praska vlada ima pred seboj zelo težak problem, kako bi postavila novi centralni parlament za svoje tri province ter obenem skupni državni zbor za Češko in Moravsko. Osrednja vlada bo morala najti kako rešitev za težavno vprašanje, kako financirati krajevne vlade province, ko proračuni vseh province kažejo primanjkljaj. Nikakor ni mogoče misliti, da bi Čehi hoteli plačevati za drago slovaško in ukrajinsko avtonomijo, ki sta odpustili češke uradnike.

TRISTO POLICISTOV ZBOLELO V PHILADELPHIJ

PHILADELPHIA, Pa., 13. februarja. — V tukajšnjem mestu je nad tristo policistov in ognjegascev zbolelo za influenco.

Če bo bolezen dolgotrajna, jim bo treba dobiti namestnike.

NAGLO ZATRTA VSTAJA V PERU

Vstaši so se polastili predsednikove palače, toda po preteku šestih ur so bili premagani.

LIMA, Peru, 20. februarja. — General Antonio Rodriguez je takoj nato, ko je spremljal predsednika Oscarja Benavidesa na bojno ladjo, s katero se je odpeljal na tridnevno počitnice, zasedel vladno palačo okoli dveh ponoči ter je skušal strmoglaviti vladno, toda je bil v boju, ki se je nato počel, ubit.

United Press poroča, da so bili ubiti tudi štirje Rodriguezovi tovariši, 8 pa jih je bilo ranjenih. Uporniki so predsednikovo palačo držali skoro 6 ur, predno so bili premagani.

Predsednik Benavides se je sinoči z nekaterimi svojimi ministri odpeljal z bojno ladjo. Ob tej priliki ga je Rodriguez objel in mu želel na potu mnogo zabave.

Rodriguez, ki je bil vnanji minister od leta 1935, se je po zavzetju palače razglasil za načelnika vlade in je objavil en razglas na narod, drugega pa na armado ter je pojasnil svoj program.

Predvalstvo ni vedelo ničesar o tem, kaj se godi v palači in na mnogih krajih so obhajali pust.

Rodriguez je poslal svoj razglas listom, ki so ravno končali svojo jutranjo izdajo. Listi so izšli v posebnih izdajah, toda predno so mogli časopisi priti med ljudstvo, je bil položaj že izpremenjen, ko je prišlo vojsništvo in zopet napravilo red.

Predsednik Benavides se je takoj vrnil v Limo z avtomobilom.

GENERAL KREJČI ODSTOPIL

PRAGA, Čehoslovaška, 21. februarja. — Šef čehoslovaške generalnega štaba general Ludvik Jan Krejčí je iz zdravstvenih razlogov odstopil. Predsednik Emil Hacha je sprejel njegovo resignacijo. Četudi pa je za svoj odstop navedel slabo zdravje, smatra javnost njegov odstop kot naravno posledico politične izpremembe v Čehoslovaški in popolno premembo vojaškega poveljstva.

General Krejčí je bil vrhovni poveljnik čehoslovaške armade v mobilizaciji proti Nemčiji pred monakovskim sporazumom in bi bil poveljeval čehoslovaški armadi, ako bi bilo prišlo do vojne med Nemčijo in Čehoslovaško.

Njegov naslednik bo najbrže njegov prvi namestnik general Josip Fiala.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

SPLOŠNO SE DOMNEVA, DA BO HITLER SKUŠAL PRITIDOUKRAJINE

WASHINGTON, D. C., 20. februarja. — V kongresu se že dalj časa vrši debata glede vnanje politike Rooseveltove administracije. Nekateri se strinjajo z njo, nekateri jo pa odločno obsojajo. Debatata je dosegla svoj višek včeraj, ko je govoril po radio senator Pittman, demokrat iz Nevade. Njegov napad je bil naperjen proti diktaturam v Nemčiji, v Italiji in na Japonskem.

Pittman se je posebno zgrajal nad politiko, ki jo uganja Anglija pod Chamberlainovim vodstvom. Po njegovem mnenju ni ta politika le neuspešna in destruktivna, pač pa tudi nemoralna.

Združene države je opozarjal, naj ne sklepajo nobenih zvez s to ali ono evropsko državo.

Mi ne bomo pomagali nobeni vladi, — je vzkliknil, — čije politika temelji na zavzevanju in vojaški sili. Pomagali bomo pa vsem zatiranim in bomo storili to postavnim potom, ne da bi se poslužili v to svrhu vojne.

Pittman je omenil zadnje dogodke:

— Italija je zavezovala Abeisini; Nemčija je utrdila svojo mejo ob Reni; Hitler se je polastil kontrole nad Čehoslovaško, in je splošno znano, da namerava prej ali slej vdreti v Ukrajino.

Senator Gerald P. Nye, republikanec iz North Dakote, se je jezil na predsednika, ker je dovolil prodajo letal francoski vladi. Vložil je resolucijo, naj bodo slične trgovske transakcije v bodoče prepovedane.

OTROCI ODHAJAJO Z DUNAJA

DUNAJ, Avstrija, 20. feb. — Sinoči je z Dunaja v dveh železniških vozovih odpotovalo 130 židovskih otrok. Vozova sta bila priklopljena k holandskemu brzovlaku.

Začasni domovi so že bili pripravljeni za te otroke v Angliji, kamor bodo prišli v dveh dneh.

NANKINSKI MINISTER USTRELJEN

ŠANGHAJ, Kitajska, 20. februarja. — Vnanji minister "reformirane vlade" Čengloh v Nankingu, ki je pod pokroviteljstvom Japonske, je bil ustreljen. 20 Kitajcev je vdrl v njegovo stanovanje in ga umorilo.

Čeng je bil nekoč kitajski delegat pri Ligi narodov.

Ko so Japonci zavzeli Nanking, so postavili novo vladno, čije vnanjo politiko je vodil umorjeni Čengloh.

Čengloh si je za Kitajsko iztekel mnogo zaslug. Študiral je na vseučilišču v Parizu, je bil kitajski poslanik v Mehiki in slednjič od leta 1920 do 1927 poslanik v Parizu.

CITATELJE OPOZARJAMO. da pravočasno obnove naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

REŠEVANJE HRVATSKEGA PROBLEMA

Cvetković bo popolnoma premenil svojo politiko proti Hrvatim. — V deželo hoče dovesti soglasje.

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. februarja. — Novi jugoslovanski ministrski predsednik Dragiša Cvetković je v narodni skupščini rekel, da bo Jugoslavija zavzela popolnoma drugačno notranjo politiko, da pride do sporazuma s Hrvati.

Ta izjava pomeni važno premembo v zgodovini Jugoslavije.

Cvetković je rekel, da s svojim kabinetom želi privedi v deželo soglasje, medtem ko so bili zadnja leta samo vroči boji.

Najvažnejši Cvetkovičev problem je sedaj poravnava s Hrvati in zato se pripravlja na pogajanja na podlagi popolne enakosti vseh državljanov.

Glede vnanje politike pa po njegovem zatrdilu ne bo nikake izpremembe: Jugoslavija želi ostati v prijateljstvu s svojimi sosedomi in bo sodelovala z vsako državo, "ki ima dobro voljo."

Dr. Milan Stojadinović je bil izvoljen za predsednika narodne skupščine; toda njegovi osebnih prijatelji so oddali 35 praznih glasovnic, s čimur so pokazali, da bodo nasprotovali novi vladi.

STOLETNIK

BUFFALO, N. Y., 18. feb. — Sedeč v postelji je danes Joseph Canizzaro opazoval, kako se njegova družina pripravljala na praznovanje njegovega stotega rojstnega dne. V svojih mladih letih se je Canizzaro boril v Italiji ob strani Garibaldija. Po poklicu je bil kamnosek.

Njegova družina ga je šele pred enajstimi leti dobila v Ameriko.

Rojake opozarjamo, da lahko, ko naročijo posamezne koadre Slovensko-Amerikanskega Koledarja za 1939, namoto, da pošljejo svoto — 50c v gotovini ali Money Order — priložijo k naročilu snamke po oziroma po 2 centa.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko \$6.00 Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.50 Za inozemstvo na celo leto \$7.50
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

MEHIKA POMAGA HITLERJU

Vlada mehiškega predsednika Cardenas, ki velja v splošnem za precej radikalno in napredno, je zopet sklenila z Nemčijo veliko petrolejsko kupčijo. Mehika bo poslala Nemčiji za dva milijona dolarjev petroleja, v zameno bo pa dobila stroje za gradnjo velike papirnice.

Ko je 18. marca prejšnjega leta mehiška vlada prevzela petrolejske vrele 17 ameriških in angleških oljnih družb, je utemeljila to svoje protikapitalistično dejanje takole: — inozemski podjetniki niso hoteli vpoštevati ameriških postav; mehiški delavcem so plačevali sramotno nizke plače ter se niso brigali za razsodbe najvišjega mehiškega sodišča.

Delavske organizacije po vsem svetu so odobrile to radikalno odredbo mehiške vlade.

Bolj in bolj pa postaja jasno, da je začela mehiška vlada s tem razlaščenim petrolejem uganjati politiko, ki jo bo do mehiški delavci drago plačali.

Mehiška vlada je začela podpirati fašizem, in če bo šlo tako naprej se utegne Mehika nekega dne najti v naročju fašizma.

V tem slučaju se bo mehiškim delavcem slabše godilo kot se jim je prej, kajti izgubili bodo vse pravice. Niti strajkati jim ne bo dovoljeno ter se boriti za svoje mezde.

Mesto osovraženih ameriških in angleških kapitalistov bi v tem slučaju prevzel mogočen stroj diktatorske države. Skoro "boljševiška" razlastitev petrolejskega ozemlja bi pomenila za Mehiko isto kot je pomenilo leta 1920 v severnem delu Italije zasedenje tovarn: fašizmu bi se vrata na stežaj odprla.

Fašizem zaenkrat kupuje samo mehiški petrolej. Utegne se pa zgoditi, da bo kmalu začel določati tudi cene in delavske mezde.

Iz Slovenije

TRI ŽRTVE LJUBAVNE ŽALOIGRE PRI ROGATCU

Iz Celje poročajo 4. febr.: Vas Ceste pri Rogatu je bila sinoči pozorišče pretresljive tragedije, ki je zahtevala življenje treh mladih ljudi. V Rogatu je bil že nekaj časa zaposlen kot delavec pri lesni industriji Silve & Co. 23 let stari Anton Jutriša s Huma ob Sotli. Ob neki priliki se je seznanil z 18-letno Miroslavo Beletovo in njeko 19-letno sestro Ljudmilo, ki sta živeli delno pri svojem očetu, posestniku in bivšem gostilničarju Beletu na Cestah pri Rogateu, delno pa v Zagrebu pri sorodnikih. Jutriša se je takoj zaljubil v Miroslavo, ki pa mu ljubezni ni vračala.

Na svečnico je še bil na neki veselici v Rogatu, ter se je na videz mirno zabaval v družbi z Miroslavo. Ljudmilo in drugi znanci. Vsi so bili dobre volje in nihče ni slutil, da se pripravljajo krvava ljubzenska drama. Sinoči okrog 19. pa je prišel Jutriša k Beletovim na obisk. V prvi sobi je našel posestnika Beleta, ki je nekaj časa boleha. Vprašal ga je, kako mu gre. Beleta mu je odgovoril da se počuti nekoliko bolje.

V tem je Jutriša slišal Miroslavo in Ljudmilo, ki sta se pogovarjali v sosedni sobi, v kateri je bila tema. Stopil je v sobo k dekletoma in dejal Miroslavi, naj mu sedaj pove, ali ga hoče ali ga ne mara. Oče ki je ostal v prvi sobi, je čul odgovor ne. Nič več ne ve, ali je bil ta glas od Miroslave ali od Ljudmile. Takoj nato so namreč počili trije strelci. ki sta jima sledila zaporedoma dva zamolka pada. Jutriša je planil ves razburjen z vojaško pištolo v rokah iz sobe in jadrno zapustil hišo.

Krenil je proti domu in epotoma je stopil v neko gostilno in izpil četrt litra vina. Nato je nadaljeval svojo pot proti Humu ob Sotli. Na cesti pred Humom pa si je nastavljal samokres na sence in si pogledal dve krogli v glavo. Smrtno zadet se je zgrudil in v nekaj minutah izdihnil.

Ko je skočil posestnik Beleta

po Jutriševem odhodu v sobo, kjer sta bili njegovi hčeri, se mu je nutil grozen prizor. Hčerki sta okrvavljeni ležali na tleh. Bili sta že mrtvi. Miroslavo je Jutriša pogodil z dvema kroglama v glavo in v prvi, Ljudmilo pa v glavo. Očitno je najprej streljal na Ljudmilo, nato pa na njeno sestro.

ROPARSKI NAPAD

Če greš po Šukljevi cesti v Novem mestu in zaviješ na desno mimo bolnišnice usmiljenih bratov čez železniški tir, prideš v dobri minuti na Drsko. V vasi sta dve gostilni. Pri oni na desni strani ceste se pravi pri Matohovih. Gostilno je lastnik dal v najem nekemu Eršetu, ki je prej bival v lastni hiši v Potočni vasi za Bršljinom. Samega prevzemnika trenutno ni doma, pač pa vodi gostilno njegova žena Marija. Ko je bila gostilničarka prejšnji večer o mraku v točilni sobi, se je v gostilni pojavil neki moški srednjih let, ki je zahteval pijačo. Gosposlinja, ki ni poznala odurnega neznanca, je zaradi tega od njega zahtevala za zapisek v naprej plačilo. Tej zahtevi pa se je tujec odločno uprl. Skočil je naglo proti gostilničarki in ji med ruvanjem raztrgal predpasnik, na katerem je imela zataknjene ključe.

Tujec je takoj posagel po teh ključih in z njimi začel odpirati predale v gostilniški omari. Iz predalov je vzel žensko žepno uro in zavitek rožin, kar vse skupaj je vrzel po gostilniški sobi. Iz predalov je pobral le gotovino v znesku 642 din in pa še par sto cigaret, nakar je naglo zapustil hišo in prestrašeno ženo, ki je napad prijavila grozničom.

SMRT V GOZDU

Zelo žalostna smrt je doletela okrog novega leta 44 let stara Franca Mohoriča iz Martinj vrha pri Železniki. Mohorič je šel usodnega dne zolna po opravkih. Že na povratku in tudi pri znanih se ni počutil dobro, a vendar je odšel domov. Zganje, ki so mu ga ponudili, je odklonil. Mož

je odšel in nihče več ni govoril z njim. Tiste dni namreč je bil zapadel visok sneg.

Mohoriča ni bilo domov in domači so se začeli takoj bati, da se je moralo zgoditi nekaj hudega. Slutili so smrtno nesrečo. Raziskovali so svet, kjer so mislili, da bodo našli na ponestrčenca, a zaman. Hribovit, stum svet in sneg sta onemogočila, da bi bili prišli do njegovega trupla. Tudi pa je sneg malo skopnel te dni, so ga jeli zopet iskati. Mohorič je bil zdrsnil usodnega dne v dobrih 10 m globoko zaseko ob poti, koder se je vračal domov. Najbrž mu je postalo med potjo slabo, omahnil je in pod debelo snežno odejo zmrznil.

TEŽKA NESREČA

28. januarja se je pripetila v tovarni "Kovina" na Težnem težka nesreča. Pri stražnici je bil zaposlen 26-letni strojnič Franca Paulo iz Gorice pri Pragerskem. Ko je bila strožnica v pogonu, se je nenadno utrgal jermen, ki ga je zgrabil z tako silo, da ga je tresčilo ob tla, kjer je obeljal s prebito lobanjo. Poleg tega mu je ožgalo tudi obe roki. Nezavestnega in hudo poškodovanega so reševalci takoj prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki nudili prvo pomoč. Njegovo stanje je zelo resno.

Z VILAMI MU JE PREBIL LOBANJO

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal 28-letni zidarski pomočnik Vinko Leskovšek iz Zagroba, ker je lani 17. julija napadel posestnika Novaka v Zverinjaku pri Brežicah in mu z udarci z dvema vilama prebil lobanjo na temenu ter ga nevarno poškodoval. Leskovšek je bil obsojen na 8 mesecev ječe. Bolnišnici pa mora plačati za Novakovo zdravljenje 460 din. Novaku pa 2.000 din odškodnine.

NENAVADEN KU HAR.

Kuharji se morajo običajno pokoriti volji svojih gospodarjev. Največji kitajski kuhar Huang Čing Lin, ki je nedavno umrl v 64. letu svoje dobe, pa je delal obratno. Kuhar je samo za takšne goste, ki so se zadovoljevali z njegovim jedilnikom. Za svo-

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.45	Din. 100
\$ 4.75	Din. 200
\$ 7.00	Din. 300
\$ 11.00	Din. 500
\$ 21.50	Din. 1000
\$ 42.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 27.—	Lir 500
\$ 53.—	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 167.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVIGIŠNE SPREMENLJIVE GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST., NEW YORK

Peter Zgaga

Kakor že večkrat, tudi letos za pustni torek tisto pomembno Zupancičevo:

— Slušaj pesem, draga moja, Zložil jo je fant vesel; Zložil jo je pustni torek, pepelnico sredo pel.

Kapitan je barko vodil sredi širnega morja; Kapifana za nos vodila njegova mlada gospa kraj morja.

V teh besedah je izražena večna resnica.

Ni treba, da bi bil baš kapitan. Lahko je vsakdanji človek.

In ni treba, da bi bil na morju. Lahko je doma za pečjo.

Prejšnji teden sem imel dva obiskovalca iz gornjega dela newyorške države. Mrs. Terček iz Fly Creeka, ki je nedavno prestala nevarno operacijo, je prišla v New York obiskat svoje hčere ter se je spotoma ustavila pri meni. Bolj mladosna je in bolj živahna kot je bila pred devetimi leti, ko mi je bil moj zlahtnik Janez prvič predstavil.

Obiskal me je tudi prijatelj Frank Finkš, ki so ga prignali v New York tajne mladostne sile. Povedal mi je precej novic, ki so kakor novice iz vse Amerike: dela se slabo, ljudje životarijo iz dneva v dan. Veselja je pa vedno dovolj. Zdrav na Ziberšah, zdaj v dvorani na Seely Street. Pa tudi vmes se vsaki kaj iztakne.

Izvedel sem tudi, da si je prijatelj Matija vzel par dni počitnice. Čudno se mi zdi, kaj ga ni bilo v New York. — Kajti njemu je dvesto petindvajset milij toliko kot je meni v sedanjem času pol bloka. Toda če hoče storiti zares samaritansko delo, naj pride. Pol ure njegove družbi bi mi več pomagalo in zalego kakor deset najboljših zdravnikov.

Pri pisatelju Edgarju Wallaceu se je pojavil mož in pripovedoval:

"Bral sem neki Vaš roman, ki je bil tako napet, da nisem mislil na uro in sem prišel nepozno v urad. Nato mi je moj gospodar odpovedal. Kaj naj sedaj storim?"

Wallace je vstal, šel k omari, vzel iz nje novo knjigo in jo izročil možu s pripkljivim nasmehljajem:

"To je moje najnovejše delo," je dejal. "Če boste to brali, boste čisto pozabili, da Vam je Vaš gospodar odpovedal."

Neka rojakinja mi piše iz Brooklyna:

— Prejšnji teden sem čitala v Glasu Naroda kratko razpravo o pomarančnem plesu, ki jo je napisal Mr. F. M. V razpravi je nekaj netočnosti, naprimer to, da sta dopisnika dve plesalki "vlekli" k pomarančam. Vsak, ki ga pozna, ve, da njegove orjaške posestave proti njegovi volji niti pet plesalk z mesta ne premakne. Pa kaj pet plesalk, niti pet konj se ne more upirati njegovi strahoviti odporni sili. Kdor pri pomarančnem plesu noče kupovati pomaranč, jih pač noče kupovati, zelo se pa moti tisti, ki misli, da jih bo dobil zastopj. Ker dobro vemo, da Mr. F. M. ni prav dosti za pomaranče, mu bomo o prvi priložnosti kupile celo kisto limon.

Nekaj posebnega!
Naročite še danes!
VSAKEMU, ki naroči Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo...
KALNDARO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Razstave bo odprta konec aprila 1939. Na desni strani kalendara je zemljevid svetovne razstave in list, avtomobilski časnik, parli od. Na spm. je priložen splošni pregled svetovne razstave, razstavišča, muzeja, gledališča, kopalnice in le. teraz. Zemeljski meri 19 x 25 tolov.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR 1939

POVESTI ZGODOVINA HUMOR
ZEMLEPISE GOSPODINSTVO
NARAVOSLOVJE
RAZNOTEROSTI NAVODILA

50c + poštino

Naročite pri: Na zamudite to priliko!

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Nova

VELIKA KU HARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vna stara in najnovejša dogmatja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novih barvnih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humeč.

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedili. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KU HARICA

Četudi je omni tiskal knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. \$5. (Poštino plačamo mi.)

Naročite pri: Velja samo

KNJIGARNE: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

TO JE GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

BRZOJAVKA V VLAKU

"Glas Naroda
216 West 18th Street
New York, N. Y.

1990

Gospoda pa ta njegova razburjenost ni niti malo spravila
(Nadaljevanje na 4. str.)

DEKATA "GLAS SLOBODA".

Slo
216 WEST 181 STREET

Prodati ali zamenjati želim za
kako posestvo v bližini New
Yorka svoje posestvo v vasi
KOČE PRI KOČEVJU, ob-
stoječe iz 43 parcel. — Za v-a
pojasnila se obrnite na:
A LO I S K O T Z E
84-69 Danube Street
JAMAICA, L. I., N. Y.
2—11.14.16.18.21.23

216 WEST 18th STREET

Cena \$2.25

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal
Jules Verne. 65 strani. Cena 48

Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel
tako živo domišljijo kot jo je imel Francon
Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse nje-
gove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi
desetletji je napovedal letalo, submarin, po-
let v stratosfero itd.

NEW YORK, N. Y.

Ljubezen nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

4

Navzile temu pa ji bje sree v veselem razburjenju, ko ji zdravnik pove, da je telefonično poklical Hansa domov. Sedaj ve, da mora kmalu priti. In svidenje z njim je bil zopet sončni žarek v njeno življenje.

Ko gre v bolniško sobo njegove matere, ji pogled hrepeče poleti na cesto, ki pelje v Monakovo.

Ko pride Flaviya v bolniško sobo, ji bolna gospa gleda z mrzličnimi očmi nasproti in ji namigne, da pride k njej. "Kako ti je, teta Eleonora?" jo vpraša Flaviya z gorkim sočutjem ter pritisne njeno roko na svoje ustnice.

Bolna žena pa jo nekaj časa molče gleda. Nato pa se obrne k bolniški strežnici z besedami:

"Sestra Beata, prosim, pustite me z mojo nečakinjo samo. Medtem se odpočite in kadar vas bom zopet rabila, vas bom poklicala. Sedaj bo ostala Flaviya pri meni."

Sestra Beata odide s priklonom. Gospa pokaže na stol poleg postelje.

"Tukaj sedi, Flaviya, s toboj hočem nekaj govoriti, s čimur ne smem več odlašati," pravi s slabotnim glasom.

Flaviya je pri teh besedah nenavadno potrta, ne da bi vedela, zakaj. Mogoče jo je skrbel njen blede obraz, iz katrega je popolnoma izginila mrzlična rdečica.

"Toda ne smeš se preveč mučiti in napenjati, teta Eleonora in tudi ne smeš preveč govoriti," pravi Flaviya skrbno. Obraz se zategne bolnici.

"Nič več, kolikor moram, Flaviya. Ne smem več odlašati, kar ti imam povedati, kajti čutim, da se mi bliža konec."

"Teta Eleonora!" vzklikne Flaviya v strahu. Gospa Eleonora pa trudno zamahne z roko.

"Pusti to in me govori nikakih usmiljenih laži. Ravno tako dobro veš, kot jaz, da gre z menoj h koncu in zato mi ni treba prav nič priznati. Smrti se ne bojim, želim si jo kot odrešenje od dolgega, dolgega trpljenja. Ne maram delati dolgih ovinkov, kratko ti hočem povedati — ti ljubiš Hansa."

Flaviya se lahko zgane in vroča rdečica se razlije čez njen obraz, toda tej rdečici takoj sledi nagla bledoba.

"Teta Eleonora!" vzklikne Flaviya v strahu.

"Samo ne govori — vem, da ga ljubiš. Tudi njegov oče je vedel — in tako on kot jaz — oba sva imela iskreno željo, da bi se vidva poročila."

Vzmemirjena do dna svojega srca dvigne Flaviya obe roki in pogleda bolno teto z ljubeznivimi očmi.

"To ne more biti, teta Eleonora, nikdar!" zakliče Flaviya s tresočim glasom.

"Ali ga ne ljubiš?" vpraša teta.

Flaviya vije roke ter pravi s tihim, tresočim se glasom:

"On me ne ljubi; to je važnejše."

"Tega vendar ne moreš vedeti," odgovori gospa Eleonora trdo.

"Vem — vem! Njegovo srce — ne bje za mene!"

Reči je hotela: njegovo srce bje za drugo. Toda dozdeva se ji, da do tega ni opravičena, da bi izdala tajnost Hansa Rittberga.

Gospa Eleonora se nekoliko dvigne v postelji.

"Tvoje bo njegovo srce — mora biti tvoje — jaz tako hočem, da bo tvoj mož — slišiš, jaz hočem."

Mehak nasmeš se raztegne čez Flavijine ustnice.

"Ljubezni ni mogoče prisiliti, teta Eleonora."

Z velikimi, vročimi očmi strmi teta Eleonora pred se. Nato pa pravi hripavo:

"Ne — ljubezni ni mogoče prisiliti! Toda povej mi samo nekaj — ali ga ljubiš?"

Flaviya skloni glavo.

"Ne vprašaj me," jo tiho prosi.

"Moram vedeti. Bodi brez skrbi, nikdo drugi ne bo vedel, razun mene, to ti obljubim. Tvoje skrivne skrivnosti ne bom nikomur in nikdar izdala."

Flaviya globoko diha.

"Ljubim ga — bolj, kot karkoli na svetu. Toda drži svojo besedo — nikdo drug kot ti, tega ne sme vedeti," pravi s tresočimi se ustnicami.

Oči gospe Eleonore zažare.

"Hvala ti, da si mi to povedala. In upam, da bo Hans tvoj mož."

Flaviya se hoče braniti, hoče ji povedati, da ne bo nikdar Hansova in da nikdar ne mara biti neljubljena žena kateregakoli moža, toda pravi si, da bolne tete ne sme vznemirjati.

"O tem ne bove več govorili, teta Eleonora; varovati se moram."

Teta pa jo pogleda z mrzličnimi očmi.

"Dobro, dobro, dovolj vem! Prosim, vzemi ključe na moji nočni mizici in odpri ono-le omaro."

Flaviya stori, kar ji je bilo naročeno.

"Tako v drugem predalu vidiš šatuljo; prosim te, prinesi jo k meni."

Flaviya ji prinese šatuljo. Gospa Eleonora jo odpre in iz nje vzame velik zaprt ovitek, zapečaten s petimi pečati in ga poudi Flaviji. Flaviya začudeno pogleda.

"Za Flavijo Janotto," stoji na ovitku.

"Vzem, Flaviya, in dobro shrani. Pazi, kaj ti imam o tem povedati; ako te Hans eno leto po moji smrti ne vpraša za roko, potem odpri to pisanje in beri, kaj sem ti napisala, toda samo, če te do sedaj ne bo vprašal, da postaneš njegova žena. Ako pa boš do tedaj, ali pa že prej njegova žena, moraš to pisanje, ne da bi ga prebrala, sežgati in tudi oko nobenega drugega človeka ga ne sme videti. Na dan svoje poroke ga moraš sežgati in o tem prej ne smeš govoriti z nikomur, to mi moraš priseči."

Flaviya potrta gleda v njene oči.

"Prisecem ti, teta Eleonora," pravi tiho. Teta Eleonora globoko diha.

(Bela urbočija)

POGLED NA NEW YORK IZ LETALA

Slika je bila posneta iz letala ter nam kaže trgovski del mesta New Yorka. Sredi je Empire State Building, najvišje poslopje na svetu.

Streli v Mayerlingu

Prva vest, ki je bila sporočena svetu o tragediji v Mayerlingu, je govorila ljudem, da je princeza zadela kaj. Šele deset dni po dogodku je uradno glasilo dunajske vlade v svojem neslužbenem delu objavilo beležko, da je sin Franca Jožefa sam končal svoje življenje. O smrti baronice Marije Večere pa ni smela javnost izvedeti niti besedice. Cenzura je neusmiljeno plenila liste, ki so hoteli pisati o tem, policija pa je zalezovala in zapirala ljudi, ki so šušljali o Rudolfovi ljubezni. Za vsako ceno so hoteli prebivalstvu prikriti dejanski stan mayerlinške tragedije. Očividci dogodka so bili prisiljeni k največji molčečnosti, dokumente z avtentičnimi poročili o drami pa so uničili.

Truplo mladostne kraljeve ljubice so iz Mayerlinga na skrivaj odpeljali v Heiligenkreuz, kjer so ga pokopali na ondolnem samostanskem vrtu. Spravili ga niso niti v rakev, marveč so ga posadili v zaprto kôbijo, ki je vozila mrliča kakor živega človeka v črno jamo. Rudolfa pa so odpeljali na Dunaj, kjer so ga položili v rodbinsko grobnico Habsburžanov pri kapucinih. Ta pogreb se je izvršil po natančnem predpisu španskega ceremoniela in z vsemi cerkvenimi častmi.

Vsi ti ukrepi so vplivali na to, da se je spleta okoli mayerlinške tragedije legenda, ki je z veliko tajinstvenostjo ovijala protagonistte te nenavadne drame. V teku časa je nastala tudi obsežna mayerlinška literatura, ki ni vznikala samo na tleh habsburške monarhije. Pojavljala so se nenehoma nova tolmačenja o Rudolfovem koncu. Še nedavno je izdal baron Lefaurie v Franciji spis, ki obravnava to smrt. Knjiga je doživela fantastične naklade po katerih so segali zvedavi ljudje. A kljub temu danes nihče ne verjame, da je Rudolfa ubil stric Marije Večere, Aristid Baltazzi s šampanjsko steklenico, in sicer zato, da bi maščeval deklško čast oskrnjene nečakinje. Tudi pripovedki, da je postal Rudolf žrtev gozdarja, kateremu je zapeljal ženo, ne verjame danes nihče več.

Zgodovinarji novejša doba prihajajo do zaključka, da se v Mayerlingu sploh ni odigrala ljubzenska drama. Rudolf ni izvršil samomora in ustrelil Večero zaradi tega, ker je bil nesrečno poročen s Štefanijo Belgijsko (ki se danes živi na Madžarskem), pa tudi ne zaradi tega, ker bi bil Franc Jožef zahteval od njega, da mora končati to razmerje. Izpričano je, da ni pomenila 18-letna baronica Mary Večera za Rudolfa nič več kakor vsaka ženska, ki nudi moškemu svojo ljubezen. Da sta šla skupaj v smrt, je samo stvar naključja in družbe.

Danes se smatra za dokazano dejstvo, da si je Rudolf vzel življenje zaradi prepričanja, da je habsburška monarhija trpla in posvečena poginu, ki se mu ni mogoče ustaviti. V ostalem je znano, da je bil ta potomec habsburške dinastije ze-

lo nadarjen, a tudi duševno obremenjen. Nagibal se je k ekstremom, ki so ga slednje obvladali. K njegovi smrti je pripomoglo nedvomno tudi trdnost očeta, ki je sina, kateri si je želel udeleževanja pri vladnih poslih, vedno odiral v stran. Da bi si priskrbel izpremembe v svojem enoličnem življenju, je Rudolf prirejal lovske pogone v Mayerlingu, kjer je navadno postrelil velike množine plemenite divjadi. Ko je iskal izhoda iz svojega obupa, je podlegel strasti, ki se je končala s smrtnim strelom v mayerlinškem revirju.

BRZOJAVKA V VLAKU

(Nadaljevanje s 3. strani.)

iz tira. Še več: da bi prav jasno pokazal, kako malo se zmešni za Benediktove besede, je vzel iz skrinčelja jabolko, in ga je začel z noškom skrbno obdelovati.

"Berite, berite, potem pa govorite," je na kratko povedal. Slišati je bilo ko ukaz, a ne z viška, pač pa dobrohotno očetovalsko.

Benedikt je uvidel, da ne kaže butati z glavo v to neomajno skalo in je z naglim sunkom pretrgal brzojavko. Bral je: "Poravnava dosežena. Fuzija predlagana. Ravnatelj Albert se pelje z istim vlakom, da s toboj vse uredi. Dobro se imej." Šele čez nekaj minut je mogel razumeti, da je njegovo ime rešeno, da ga čaka ob koncu vožnje plodonosno delo.

Sopotnik je bil medtem pojedel poslednji košček jabolka. "Dobra novica, če smem

vprašati?" je Benediktu norčavo pokimal.

"Povejte mi," gospod Albert, je mirno odvrnil "kako da ste me sploh spoznali? Saj menda ni več potrebno, da bi se morala drug drugemu predstaviti?"

"Veste, dragi moj, človek se polagoma priučiti takim stvarim. Če se kdo zdrzne, kadar zakličejo njegovo ime, se naglo ozre okrog sebe in se nato skrije za svoj časopis, ko ni vso pot niti pogledal vanj, in če človek ve, da je v istem vlaku nekdo, ki utegne pričakovati slabe novice, potem res ni taka umetnost, da bi spoznali tistega človeka. Sploh pa: so ljudje, ki postanejo trapaisti, ko rešujejo križanke; so pa tudi taki, ki jim reševanje podstri čut za kombinacijo."

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

V JUGOSLAVIJO

Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:

BREMEN • EUROPA

COLUMBUS

NEW YORK • HAMBURG

HANSA • DEUTSCHLAND

Izborne železniške zveze od Cherbouga, Bremena ali Hamburga

POVABITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBSEJJO V AMERIKI

Posebno nizke cene za vožnjo iz Evrope med 3. apr. in 23. apr. ter 26. junijem in 23. julijem za štiritredensko bivanje v Ameriki.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 57 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK

